

informilo por interlingvistoj

ipi

28-a jaro (tria serio) | n-ro 106 (1/2019) | ISSN 1385-2191

Eldonas: Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED)
kaj Esperantic Studies Foundation (ESF)

Enhavo

1. Antaŭparolo	2
2. Lastatempaj publikigaĵoj	2
Libroj	2
Revuoj	3
Artikoloj ktp.	4
3. La biblioteko de la Universitato Princeton arigas kolekton pri Esperanto kaj interlingvistiko	4
4. Konferenco pri Lingvoj kaj la Unua Mondmilito	5
5. Sukcese okazis ronda tablo pri Esperanto	5
6. Tria Kongreso DiscourseNet DNC3-ALED: Alvoko pri sesiaj proponoj.	6
7. Voko por referaĵoj: multlingvaj literaturoj.....	6
8. Studraporta kunsido de Japana Esperanto-Instituto	7
9. Kunveno de Israela Tradukista Asocio plene dediĉita al Esperanto	7
10. Prof. Ilona Koutny ricevis la 16an FAME-Premion	7
11. Dek jaroj da Esperanto en filozofia fakultato de Zagrebo	8
12. Esperanto-kurso en la Universitato de Kostariko	8
13. Premioj de Fondaĵo Antoni Grabowski	8
14. Parolado TEDx (Romo, 2018) pri Esperanto.....	9
15. Katalogo de Esperantaĵoj haveblas rete	9
16. 50 jaroj da elstara agado: honorigo de ESF.....	9
17. ESF nomis novan kunordiganton de universitataj aferoj.....	10
18. ESF kunvenigis simpozion pri Esperanto kaj interlingvistiko	10
19. ILEI raportas	10
20. Por deca hejmo de DEC – Dokumenta Esperanto-Centro en Zagrebo	12
21. Sugestoj por universitata tezo serĉataj.....	12
22. Stipendioj de ESF.....	12
Festlibro Por Ulrich Lins: Detala Enhavo	12
Bibliografio de la verkoj de D-ro Ulrich Lins.....	14
Enhavtabelo: Pri Esperantaj vortoj - kun humuro kaj serioze.	21

1. Antaŭparolo

Same kiel la antaŭaj numeroj, ĉi tiu numero de *Informilo por Interlingvistoj* kovras grandan diversecon de novaj eldonaĵoj, estontaj aranĝoj, raportoj pri lastatempaj konferencoj, kaj aliaj informoj. Plejparte, ĝia enhavo similas al la enhavo de ĝia nova anglalingva eldono, *Information for Interlinguists*. Se vi ŝatus regule ricevi unu aŭ ambaŭ el tiuj ĉi eldonaĵoj kaj ne jam troviĝas en nia dissendolisto, sciigu nin (ipi@esperantic.org). Kiam aperos nova numero, ni informos vin pri tio, sendante al vi ligilon al la koncerna paĝo en la retejo de ESF (esperantic.org). Nepre sendu al ni viajn novaĵojn pri lastatempaj publikigaĵoj, konferencoj, estonta aranĝoj ktp.!

La redaktoroj (Humphrey Tonkin, Ĵenja Amis, Angela Tellier)

2. Lastatempaj publikigaĵoj

Libroj

Gotoo Hitosi, José Antonio Vergara, Kimura Goro Christoph (Red.). *En la mondon venis nova lingvo. Festlibro por la 75-jariĝo de Ulrich Lins*. New York: Mondial, 2018, 700p.

Kontribuaĵoj de kolegoj kaj amikoj de D-ro Ulrich Lins okaze de lia 75-a datreveno. Okupiĝante pri la akademia interŝanĝo inter Germanio kaj aliaj landoj kaj laborante en Tokio sume ĉirkaŭ dek jarojn, d-ro Lins aktivadis en sia profesia kariero interalie por ligi okcidenton orienton. Estante doktoro pri moderna historio, li estas sendube la plej elstara figuro en la esplorado de la historio de la Esperanto-movado. Lia ĉefverko, *La Danĝera Lingvo*, aperis en pluraj versioj foje kun funda reverkado de la teksto kaj estis tradukita en pluraj naciaj lingvoj. <https://www.amazon.com/Mondon-Lingvo-Festlibro-75-Jari%C4%9Do- Esperanto/dp/1595693785> Vidu la detalan enhavon fine de tiu ĉi numero.

Alvino E. Fantini. *Intercultural Communicative Competence in Educational Exchange. A Multinational Perspective*. Routledge, 2018. 338 pages | 32 B/W Illus.

Alvino E. Fantini estas emerita profesoro, SIT Graduate Institute. La libro rilatas al eduka interŝanĝo kaj eksterlanda studado kaj enhavas du gravajn esplorprojektojn kiuj pristudas la karakteron de interkultura komunika kompetento (ICC), ĝia evoluo dum interkultura interŝanĝado (someraj, mallongdaŭraj kaj semestraj programoj) kaj la efiko de tiuj spertoj en la vivo de eksstudentoj ĝis 20 jarojn poste.

<https://www.routledge.com/Intercultural-Communicative-Competence-in-Educational-Exchange-A-Multinational/Fantini/p/book/9780815369677>

Peter A. Kraus k François Grin, red. *The Politics of Multilingualism. Europeanisation, globalisation and linguistic governance*. Studies in World Language Problems, 6. Amsterdam: John Benjamins, 2018. xix, 367 pp. Broŝ: ISBN 9789027201362 | EUR 99.00 | USD 149.00. e-libro: ISBN 9789027263612 | EUR 99.00 | USD 149.00. <https://doi.org/10.1075/wlp.6>

Multdisciplina pritakso de la efiko de kompleksa diverseco en lingvopolitiko, kiu analizas la interagon de heredaĵoj el pasinteco kun defioj de la nuntempo. La ĉefa fokuso de la libro estas la interrilato de multlingvismo unuflanke kaj la dinamiko de transnaciismo, tutmondiĝo kaj eŭropiĝo aliflanke. Tiu interrilato prezentas senprecedencajn demandojn al nuntempaj socioj dum ili frontas la neceson lukti kun daŭre pli variaj kaj ĉie aperantaj manifestiĝoj de lingva kaj kultura diverseco. La nuna volumo evoluigas integran aliron kiu identigas la nuntempe ŝlosilajn sociajn kaj politikajn dimensiojn,

proponante freŝan kontribuon al la daŭranta konversacio pri la manifestiĝoj kaj mastrumado de multlingvismo.

Aleksandro S. Melnikov. *Pri Esperantaj vortoj - kun humuro kaj serioze*. Rostov-na-Donu: eldonejo Mini-Tajp, 2018, 208 p., ilus. Aĉeteblas ĉe la aŭtoro aleks-meln@mail.ru kaj ĉe UEA. *Vidu la detalan enhavon fine de tiu ĉi numero*.

Aziaz kontribuoj al esperantologio. Aktoj de la 30-a Esperantologia Konferenco en la 92-a Universala Kongreso de Esperanto, Jokohamo 2007. Rotterdam: UEA, 2008. 61p.

McEntee-Atalianis, L. J. *Identity in Applied Linguistics Research*. London: Bloomsbury Academic. 2018. <https://bloomsbury.com/uk/identity-in-applied-linguistics-research-9781623564667/>

Ĉi tiu libro proponas ampleksan esploron pri la historia kaj la nuntempa pritrakto de identeco en diversaj branĉoj de Aplikata Lingvistiko, identigante komunajn temojn kaj terenojn por estonta esplorado. La libro esploras teoriajn kaj metodologiajn alirojn kaj proponas plurajn kaz-studojn. La libro prezentas ne nur aktualajn debatojn en aplikata lingvistiko kaj rilataj kampoj, sed ankaŭ teoriajn kaj praktikajn sekvojn de la studoj pri la identeco el diversaj perspektivoj kaj disciplinaj aliroj.

Revuoj

Literatura Foiro 295, oktobro 2018. Informo de la redakcio:

Estas presata la oktobra numero (295) de la revuo *Literatura Foiro*, redaktata en Eŭropo kun valoraj kontribuoj ankaŭ el aliaj kontinentoj. Krom la akurateco, rimarkindaj estas la femina partopreno, la kreskinta paĝokvanto, la grafiko kaj evidente la enhavo. La kovrilo (ellaborita de Gábor Deák) anoncas la ĉefartikolon, dediĉitan al *La Tragedio de l' Homo*, en la serio de niaj ĉefverkoj en la traduka ĝenro: Giorgio Silfer eseeas pri la dramo de Imre Madách, la du tradukoj de Kalocsay (kun filologia komparo), la najbara verko de Baghy, la influo al niaj literatoroj, de Szathmári ĝis Auld. Alia eseo, de Fernando Pita, kupliĝas al la temaro, analizante la rilatojn inter tradukado kaj lingvistiko. Prozan specimenon el alia lingvo liveras Zlatoje Martinov per *Kainurbo* de la serba Nenad Petroviĉ, kaj Vejdo per fragmento el romano de la ĉina Shen Chong Wen. Originalan rakonton "Ora Cervo" proponas Julian Modest kaj per la krokizo "Salono por frenezuloj" debutas en LF Giuseppe Campolo. Poezie kontribuis Raita Pyhälä, Tiberio Madonna, Zlatko Tišljari kaj Ivaniĉka Maĝarova. Ne nur poetoj: Ana Velasco invitas al socia artikolo "La mizera nupto de Tánatos kaj Eros", Perla Martinelli recenzas la britan filmon "Sufragetoj". Abundas librecenzoj: la plej gravaj el la plumoj de Carlo Minnaja pri poemaro de Miguel Fernandez, de Gonçalo Neves pri *Aliroj al Esperanto*, de Giorgio Silfer pri *Historio de UEA*. Pri nia historio intervenas ankaŭ Nicola Minnaja per danteska komentario kaj Davide Astori per eseo pri René de Saussure.

Ne mankas paĝoj pri jubileoj: pri la fino de la unua mondmilito antaŭ cent jaroj (Wally du Temple kaj Rex Murphy) kaj pri la forpaso de Tibor Sekelj antaŭ tridek jaroj (Djordje Dragojloviĉ). Vi trovos valorajn informojn pri la kultura vivo en Esperantio, ne legeblajn en movadaj gazetoj, kaj epiloge eĉ polemikan leteron de Vinko Ošlak pri artikolo de Marie-France Conde Rey inspirita de Simone Veil.

Artikoloj ktp.

Nova kaj ampleksa artikolo de Alan Libert pri "Artificial Languages" (artefaritaj lingvoj) aldoniĝis al Oxford Research Encyclopedia on Linguistics:
<http://linguistics.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780199384655.001.0001/acrefore-9780199384655-e-11?rskey=8Oftjd&result=1>

Recenzo de la traduko de *Kroata noktlibro* de Štimec:

<https://jewishcurrents.org/review/war-in-the-language-of-hope/>

Alcalde, Javier. Linguistic Justice: An Interdisciplinary Overview of the Literature (July 1, 2015). *Amsterdam Working Papers in Multilingualism* #3. 2015, 27-96. Havebla ĉe SSRN:
<https://ssrn.com/abstract=2630104> aŭ <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2630104>

La raporto celas doni interdisciplinan analizon superrigardon al la nocio de "lingva justeco" kaj pli ĝenerale al justeco en multlingvaj kunteksto. Ĝi plej forte fokusigas je politika filozofio, sed ĝi ankaŭ prezentas plurajn kontribuojn el ekonomiko, socilingvistiko, interlingvistiko kaj juro. La celo de la raporto estas nek pritraksi la internan konsekvencecon de alternativaj (ofte kontrastaj) teorioj, nek peni trovi komunan grundon inter ili. Ĝia celo estas emfazi la politikajn rekomendojn kiuj fontas el diversaj aliroj. La raporto ankaŭ pridiskutas kiel diversaj teorioj aŭ aliroj al lingva justeco aplikiĝis al la kazo de la mastrumado de multlingvismo en la Eŭropa Unio. La eldono estis subvenciita de ESF.

Brosch, Cyril k Fiedler, Sabine. (2018). Esperanto and Linguistic Justice: An Empirical Response to Sceptics: Economic, Philosophical and Sociolinguistic Approaches. 499-536. 10.1007/978-3-319-75263-1_17. <https://www.researchgate.net/publication/327397175>

Tiuj kiuj skeptikas pri la internacia planlingvo Esperanto lastatempe levis demandojn pri ĝia neŭtraleco kaj simpleco. Interalie, ili prognozas, ke, se Esperanto larĝe disvastiĝus, la nombro de denaskaj parolantoj grandege kreskus kaj la planlingvo fariĝus pli kaj pli neregula kaj pruntus grandskale el la angla. Spilante la eltrovojn de esplorado pri kazoj kaj korpusanalizo, la aŭtoroj sugestas ke tiaj prognozoj, manke de subtenaj empiriaj donitaĵoj, ne estas bazitaj je ĝusta pritakso de la realecoj de Esperanto-komunikado kaj estas nenio alia ol spekulativo.

3. La biblioteko de la Universitato Princeton arigas kolekton pri Esperanto kaj interlingvistiko

La 10an de oktobro, profesoroj kaj bibliotekistoj kunvenis en la Biblioteko Firestone por festi donacon de rara libro, la t.n. "Unua Libro," fare de konata esperantisto Humphrey Tonkin al la biblioteko de la Universitato Princeton

La "Unua Libro," eldonita en julio 1887 de la kreinto de Esperanto, Ludwik Zamenhof, estas samtempe enkonduko al la origino kaj idealoj de la lingvo kaj priskribo de ĝia simpla gramatiko (kun ekzemploj el prozo kaj poezio kaj aldonita vortaro de oftaj vortoj). La libro unue aperis en la rusa sub la titolo "Internacia Lingvo de d-ro Esperanto". La donaco de Humphrey estas ekzemplero de la unua pola eldono, eldonita pli poste en la sama jaro.

Grandparte pro la agado de siaj nunaj profesoroj, la Universitato Princeton aspiras fariĝi internacia centro por studado de Esperanto kaj konstruitaj lingvoj. Prof. Esther (Starry) Schor (de la Angla Fako) estas internacia aŭtoritato pri Esperanto kaj aŭtoro de ĝia plej lasta signifa studo *Bridge of Words: Esperanto and the Dream of a Universal Language* (2016); Profesoroj Joshua Katz (Klasikaj Lingvoj) kaj Michael Gordin (Historio) faras esploradon en rilataj kampoj kaj kune instruis popularan bakalaŭran kurson pri konstruitaj lingvoj. Subtene al tiu instruado kaj esplorado, la Biblioteko lastatempe fortigis sian akiron de nunaj kaj retrospektivaj titoloj, el kiuj pluraj estas signife raraj.

(El la plena gazetara komunikado, legebla (kun foto) ĉe <https://library.princeton.edu/news/general/2018-10-11/humphrey-tonkin-gifts-rare-esperanto-book-princeton-university-library>)

4. Konferenco pri Lingvoj kaj la Unua Mondmilito

10-12 Septembro 2018: Londono, Europe House kaj KU Leuven, Campus de Bruselo

Okaze de la centjariĝo de la fino de la Unua Mondmilito kunvenis aro da fakuloj por pridiskuti ĝian lingvan dimension. En tiu kadro Javier Alcalde prezentis kontribuon pri “Pioniroj de internaciismo. Esperanto dum la Unua Mondmilito”. Unue, la prelego enkondukis la lastatempan fakan literaturon pri la Esperanto-movado (Garvía, Gordin, Lins, Schor, Alcalde kaj Salguero ktp). Due, priskribis la kuntekston de la unuaj jardekoj de Esperanto el geopolitika perspektivo, kiam la debato pri helplingvo lokiĝis inter la ĉefaj temoj de la tiama internacia tagordo, kaj ties socia movado akiris la subtenon de interalie Nobel-premiitoj en pluraj fakoj. Trie, montris la fruan aperon de internaciaj E-asocioj tiel diversaj kiel tiuj de fervojistoj, medicinistoj, vegetaranoj, framasonoj, katolikoj, skoltoj kaj pacifistoj. Kvare, detaligis du el la roloj de la Esperantistoj dum la milito: (a) humanan agadon kunlabore kun la Ruĝa Kruco; kaj (b) informan agadon pere de E-publikigaĵoj. Kvine, pridiskutis la sekvojn de la milito por la evoluo de la movado, inkluzive de la morto de ĝia iniciatinto, radikala pacifisto Zamenhof. Fine, menciis novan kuntekston dum la intermilita periodo kun apartaj aventuroj en la Ligo de Nacioj kaj en la laboristaj medioj, kiuj plej klare videblas dum la Hispana Enlanda Milito.

Pliaj informoj: <https://bit.ly/2NfL1U4>

5. Sukcese okazis ronda tavolo pri Esperanto

La 2-4-an de oktobro 2017 en la Ŝtata Universitato de Sankt-Peterburgo (SPBU) okazis la Tria forumo kun la titolo “Rusio kaj Iberameriko en Tutmondiĝanta Mondo: historio kaj perspektivoj” en kiu ĉeestis kelkaj centoj da homoj. Partoprenis registraraj gravuloj de Latinameriko kaj Rusio: diplomatoj, ministroj kaj eĉ eksprezidentoj, profesoroj, universitatanoj, studentoj ktp. Inter la pluraj simpozioj de la programo estis ankaŭ “Esperanto kiel ponto inter Latinameriko kaj Rusio”. Sankt-Peterburga Ŝtata Universitato kune kun Instituto de Latinameriko de Rusia Akademio de Sciencoj elektronikforme aperigis 2695-paĝan libron: *Rusio kaj Ibero-Ameriko en Tutglobiĝanta Mondo: Artikoloj kaj Materialo de la Tria Internacia Forumo*. (Ruse: Россия и Ибероамерика в глобализирующемся мире: история и современность. Доклады и материалы Третьего международного форума. - отв. ред. В.Л. Хейфец, Л.С. Хейфец. - СПб: Скифия-принт, 2017. - ISBN: 978-5-98620-296-9.) Inter forummemuaroj en la rubriko “Esperanto kiel ponto inter Latinameriko kaj Rusio” aperos la sekvaj artikoloj:

1. D. A. Ŝevĉenko: La lingvo Esperanto kiel rimedo de egalrajta komunikado en Interreto en kondiĉoj de tutglobigigo
2. A. O. Striganova: Sperto/Praktiko de la instruado de Esperanto en filologia fakultato
3. M. K. Ĉertilov: BRBĈS: Altaj kulturoj kaj iliaj bezonoj je komunikado [BRBĈS = Brazilo – Rusio – Barato – Ĉinio – Sudafriko].

La artikoloj enhavas resumojn kaj ŝlosilvortojn en la angla kaj la hispana, kaj estos indeksataj en la sistemoj de la scienca citado.

[Noto de D. Ševčenko: “Tio estas la lasta scienca publikaĵo de la forpasinta februare nia kara kolego Mikaelo Ĉertilov. Li partoprenis en la forumo nome de REU.”]

6. Tria Kongreso DiscourseNet DNC3-ALED: Alvoko pri sesiaj proponoj.

Tria Kongreso DiscourseNet DNC3-ALED: Scio kaj potenco en multcentra mondo. Diskursoj trans lingvoj, kulturoj kaj spacoj. 11-14/09/2019, Paris Seine, Université de Cergy-Pontoise, France.

La legitimeco de “Eŭropo” kaj “Okcidento” kiel identigeblaj teritoriaj kaj imagitaj entoj estas en krizo. Okazas kreskanta konscio pri mondo ĉiam pli multcentra. Samtempe, la kampo de Diskursaj Studoj kreskas je blinduma rapideco tra la terglobo. La kampo de Diskursaj Studoj estas konata pro siaj teoriaj orientiĝoj kaj metodikaj iloj kiuj klarigas signifoproduktadon kiel socian praktikon mobilizantan lingvojn, mediojn kaj teknologiojn. Sekve ĝi estas unike lokita por observi kaj analizi ŝanĝiĝantajn konceptojn de postkolonia, post-eŭrocentra, post-okcidento-kaj-cetera mondo. La diversaj komprenoj de la kruciĝo de lingvo kaj socio, en la gamo de specifaj skoloj, teorioj kaj aliroj ene de Diskursaj Studoj promesas inspiri konfliktajn analizojn de la hodiaŭa mondo.

DNC3 - ALED

- estas malferma al diskursoesploristoj el ĉiuj disciplinoj,
- bonvenigas prezentojn en la multaj lingvoj en kiuj oni faras diskursan esploradon hodiaŭ,
- celas krei kaj evoluigi senhierarkiajn kaj malfermajn spacojn por dialogo kaj interŝanĝo.

Pliaj informoj: <https://dnc3.sciencesconf.org/>

7. Voko por referaĵoj: multlingvaj literaturoj

Limdato: 31 decembro 2018. Konferenco: 17-19 Julio 2019, Gregynog Hall, Kimrio.

Multlingva scio iam estis ofta inter la plimulto de verkistoj kiuj elektis sian idiomon laŭ la celo de ilia teksto kaj ĝiaj celataj legantoj. Oni foje argumentas, ke nur kiam venis la nacia ŝtato en la dekoka kaj deknaŭa jarcentoj kune kun sia dependo je unika Sprachgeist (Herder) literatura produktado kupliĝis kun nacia lingvo (Anderson). En la nuna epoko de tutmondiĝo, scio de alia lingvo estas ĉiam pli rara inter angleparolantaj verkistoj, dun en aliaj mondopartoj la kapablo uzi la anglan kiel duan lingvon estas baza scio. En literatura esprimado, trasdukitaj anglaj ĝenroj kaj stiloj minacas forpuŝi denaskajn aŭ patrinlingvajn tradiciojn (Mizumura), dum la angla samtempe ensorbas eksterajn influojn kaj angleparolantaj legantoj evitas tradukojn.

Tiu ĉi konferenco celas esplori diverĝajn tendencojn trans malgrandaj kaj grandaj lingvoj, precipe tiuj kiuj havas establitan ĉeeston en Eŭropo se temas pri individuaj aŭtoroj kaj literaturaj periodoj – ekde la mezepoko ĝis la nuntempo. Proponoj por referaĵoj aŭ sekcioj en lingvoj aliaj ol la angla estas bonvenaj. Ni planas aperigi selekton el la referaĵoj. Ni invitas proponojn pri referaĵoj pri ĉiu temo kiu rilatas la multlingvaj literaturoj trans la literaturaj kaj lingvaj disciplinoj. Temoj povus inkluzivi la jenajn:

- Lingvoelekto kaj potenco
- La translingva kaj ‘denaske tradukita’ (Walkowitz)
- Lingva ŝaltado, pruntado kaj miksado
- **Inventitaj lingvoj**
- Interkultura / lingva perado kaj kultura alproprigo
- La romano ‘Modernaj Lingvoj’
- Literaturaj transmetoj

- Prezentoj de fremdeco, inkluzive aliajn lingvojn
- Kreaj aliroj al reprezento de multlingvismo en poezio kaj fikcio.
- Lingvaj ludoj
- Multlingva verkado

Pliaj informoj:

<http://projects.alc.manchester.ac.uk/cross-language-dynamics> (U of Manchester, Cross-Language Dynamics)

<https://multilingualliteratures.wordpress.com> (konferenco)

8. Studraporta kunsido de Japana Esperanto-Instituto

Dum la 2-a Komuna Esperanto-Kongreso de Japanio kaj Koreio (105-a Japana Esperanto-Kongreso kaj 50-a Korea Kongreso de Esperanto) en Nara, Japanio, 2018-10-12/14, okazis la tradicia studraporta kunsido de Japana Esperanto-Instituto, ĉi-foje ankaŭ kun raportanto el Koreio. Partoprenis 38 personoj. Okazis kvar stud-raportoj. BAK Giwan el Koreio, gastopreleganto, raportis kun la titolo "Ĉu Tokia Universitato estas la universitato en Tokio?". AIKAWA Takuya raportis kun la titolo "'Korea antologio de noveloj' kaj tradukado de korea literaturo". SASAKI Teruhiro raportis kun la titolo "Praktika filozofio de Mozi – kritika penso kaj utilismo –". KADOJA Hidenori raportis kun la titolo "Kiel oni povas sisteme kompreni la esperant-movadan historion en Japanio dum la faŝisma periodo?". Ĉiuj raportoj okazis en Esperanto. Viglaj opiniinterŝanĝoj estis faritaj ne nur de japanaj ĉeestantoj sed ankaŭ de koreaj kaj ĉinaj ĉeestantoj. HIROTAKA Masaaki kaj KIMURA Goro Christoph (Komitato por Studraporta Kunsido)

9. Kunveno de Israela Tradukista Asocio plene dediĉita al Esperanto

Amri Wandel, Prezidanto de Esperanto-Ligo en Israelo, raportas:

“La 28an de oktobro okazis en Tel-Avivo kunveno de la Israela Tradukista Asocio (ITA), kiu estis plene dediĉita al Esperanto (https://ita.org.il/?page_id=728&lang=en), kiun partoprenis ĉ. 50 personoj. Mi rakontis pri kio estas E-o kiel ĝi evoluis, kaj kion eblas fari per ĝi, kun aparta emfazo pri literaturo kaj tradukoj. Tali [filino] rakontis pri pri denaskuloj kaj kiel ŝi perceptas la lingvon, kreskinta kun E-o kiel patrolingvo. Sekve ŝi rakontis pri eŭritmio kaj eŭritmia koreografio en Esperanto, kaj prezentis mallongan eŭritmian dancon laŭ originala E-teksto. Post la vespermanĝo mi faris koncizan lecionon de E-o, por demonstri kiel lingvo povas esti simpla kaj facila, sed samtempe riĉa, esprimiva kaj fleksebla. Mi invitis la aŭskultantojn viziti la Tel-Avivan klubon, kaj eĉ la Israelan Kongreson en aprilo, post ioma lernado de E-o rete aŭ en la komencanta kurso en Tel-Avivo, planata komence de 2019. Estis bonaj reagoj, oni aĉetis kelkajn E-librojn, aparte la E-tradukon de Amos Oz. Oni publikigis fotojn kaj reagojn pri la evento en la Facebook-paĝo de la Tradukista Asocio, kiu dum kelkaj tagoj antaŭ la evento afiŝis multe pri Esperanto: <https://www.facebook.com/IsraelTranslatorsAssociation>”.

10. Prof. Ilona Koutny ricevis la 16an FAME-Premion

La 20-an de oktobro 2018 la urbestro de la urbo Aalen, Thilo Rentschler, kune kun Andreas Emmerich, la prezidanto de FAME-fondaĵo, transdonis al prof. d-rino hab. Ilona Koutny la renomatan kulturpremion de la Fondaĵo Alois Meiners. La premio estas dotita per 3.000 eŭroj kaj ĝin rajtas ricevi personoj aŭ organizaĵoj, kiuj akiris al si meritojn rilate la antaŭenigon de la internacia interkompreniĝo.

La urbestro en urbodoma feste ornamita salono tre varme bonvenigis la premiatan prof-inon Koutny kaj ŝian koleginon, d-rinon Katalin Kováts, kiu antaŭ du jaroj ricevis la FAME-premion. Li aplaŭdite de la

ĉeestantoj diris kelkajn vortojn en Esperanto. Rentschler aprezis la laboron por kaj per Esperanto kiel subtenindan kontribuon por la internacia kompreniĝo kaj la venko de lingvaj baroj.

La laŭdparoladon faris Peter Zilvar, la gvidanto de Germana Esperanto-Centro en Herzberg/Harcmontaro. Li estas mem unu el studintoj ĉe la premiitino. Zilvar emfazis, ke la premiitino dediĉis 30 jarojn al la instruado de interlingvistiko kaj esperantologio. Li substrekis ŝian sciencan multflankecon, menciante ŝiajn laborojn koncerne parolsintezon kaj pretigon de vortaroj. Kiel grandan meriton de Ilona Koutny Zilvar elstarigis la fondon de la Interlingvistikaj Studoj kaj ties sindonan daŭran gvidadon dum 20 jaroj ĉe la universitato Adam Mickiewicz en Poznano, Pollando. La eksteraj 6 semestraj postdiplomaj studoj ĉefe koncernas ĝeneralan kaj aplikatan lingvistikon, internaciajn lingvojn kaj interkulturan komunikadon, koncentriĝas al la lingvistiko, literaturo kaj historio de Esperanto.

Horst Vogt

Pliaj informoj:

- Raporto pri la FAME-premio: <https://edukado.net/novajhoj?id=765>
- Raporto pri la lasta interlingvistika sesio: : <https://edukado.net/novajhoj?id=762>
- Prelego de IK pri kulturo dum Arkones:
<https://www.youtube.com/watch?v=xokbMbmF6As&t=131s>
- Prelego de IK pri la universitata instruado de esperantologio k interlingvistiko en Madrido:
<https://www.youtube.com/watch?v=U2gbboE9tdQ&feature=youtu.be>

11. Dek jaroj da Esperanto en filozofia fakultato de Zagrebo

Dum la vintra semestro de la akademia jaro 2017/18 kiel parto de instruoferto de la elekteblaj kursoj en la Germana Fakto de la Filozofia Fakultato de la Zagreba Universitato estis instruataj du studobjektoj: planlingvoj kaj interlingvistiko kaj strukturo de Esperanto. Planlingvoj estis la unuan fojon instruata en la akademia jaro 2007/2008 kaj Interlingvistiko kaj strukturo de Esperanto en 2008/2009 kadre de tiutempe enkondukitaj novaj studprogramoj kreitaj laŭ la principoj de la tiel nomata bulonja reformo. La studobjekto planlingvoj estis instruata en la germana lingvo al 35 bakalaŭraj studentoj de la germana lingvo kaj literaturo. La kroatlingvan studobjekton Interlingvistiko kaj Strukturo de Esperanto partoprenis kvar magistras studentoj de la Filozofia fakultato, kiuj studas aliajn fakojn kaj ne germanan lingvon kaj literaturon. Por la akademia jaro 2018/19 estas antaŭvidate, ke en la vintra kaj en la somera semestroj estu ofertata la studobjekto Planlingvoj, dum Interlingvistiko kaj Strukturo de Esperanto en tiu akademia jaro ne estos instruata.

12. Esperanto-kurso en la Universitato de Kostariko

La Fakaro pri Filologio, Lingvistiko kaj Literaturo de la Universitato de Kostariko okazigas ĉiusemajnan trihoran Esperanto-kurson kiel elekteblan studobjekton dum la dua semestro de 2018 (valoras tri poentojn). En la kurso enskribiĝis 30 gestudentoj entute. Tiu ĉi kurso ekzistas jam de ĉirkaŭ 26 jaroj. Nuntempe Prof. Jorge Antonio Leoni de León gvidas ĝin.

13. Premioj de Fondaĵo Antoni Grabowski

La Fondaĵo Antoni Grabowski (FAG) estis kreita sur la bazo de grandanima donaco de Adam Goralski (1912–2005). Ĝia regularo estis novformulita en 2017. La fondaĵo, portanta la nomon de “la patro de la Esperanta poezio” Antoni Grabowski, celas subteni la Esperantan kulturon per premioj kaj subvencioj. La ĵurio de FAG, kiu de 1984 aljuĝas premiojn ĉiun duan aŭ trian jaron, nun konsistas el Ulrich Lins, Shi

Chengtai kaj István Ertl. La administradon de la Fondaĵo prizorgas la Centra Oficejo de UEA. En la Lisbona UK estis anoncigitaj la ĉi-jaraj premioj de Fondaĵo Antoni Grabowski.

La unua premio (750 us. dolaroj) iras al Sten Johansson (Svedio). Li ricevas ĝin pro sia elstara kontribuado al la literaturo de Esperanto. Unue tradukinte en Esperanton el la sveda (ekde 1982), li de 1986 verkis imponan kvanton da prozo originale en Esperanto kun vasta gamo de temoj. Inter ili estas facillingvaj krimromanetoj, sed ankaŭ romanoj pli ampleksaj (laste, *Marina ĉe la limo*), kiuj trovis multe da sukceso pro sia stilo, ofte ironia aŭ humura. Pluraj liaj verkoj estis premiitaj en Belartaj Konkursoj. En 2000 li kreis retejon pri Originala Literaturo Esperanta (OLE), kiu kreskis al granda sciobanko pri aŭtoroj kaj verkoj, inkl. de 1600 recenzoj. Johansson tradukis krome verkojn de Virginia Woolf. UEA distingis lin en 2014 per “Diplomo pro elstara arta agado”.

La duan premion (400 us. dolaroj) ricevas Gonçalo Neves (Portugalia) kaj Bernhard Pabst (Germanio) pro sia komune kompilita Historia vortaro de Esperanto 1887–1889. Tio estas konkordanco, kiu notas ĉiun unuan uzon de vorto en la komenc-tempa epoko de Esperanto; iniciatis ĝin Reinhard Haupenthal. Ambaŭ honoritoj aktivis ankaŭ alikampe (Neves ĉi-jare per la kolektoj Periskope kaj Recenze), sed la premio celas esprimi laŭdon al ili pro la (daŭranta) projekto dokumenti la originon de la lingvo Esperanto.

La ĵurio gratulas la tri ĉi-jarajn premiitojn kaj ĝoje notas, ke en 2018 ni festas la centan datrevenon de la apero de Sinjoro Tadeo de Adam Mickiewicz, nome de la Esperanta traduko farita de Antoni Grabowski (<https://eduinf.waw.pl/esp/lern/librejo/0006/0000.php>).

(laŭ *Gazetara Komunikado de UEA*)

14. Parolado TEDx (Romo, 2018) pri Esperanto

“The Transformative Vision of Esperanto” (La transformata vizio de Esperanto) estis la titolo de parolado TEDx prezentita en Romo de estrarano de ESF Esther Schor, usona poeto, aŭtoro, kaj Profesoro Behrman en la Konsilio pri Humanaj Studoj de la Universitato Princeton: <https://youtu.be/ZsHQck46lvI>

15. Katalogo de Esperantaĵoj haveblas rete

Roland Rotsaert skribas: “En la Fondaĵo Vanbiervliet troviĝas (kiel en aliaj bibliotekoj) multaj aferoj kiuj estas nek libroj, nek revuoj, kaj estas pro sia diverseco malfacile katalogeblaj: flagoj, afiŝoj, insignoj... Ĉar mi mem ne trovis taŭgan programon, mi fine de la pasinta jaro faris alvokon en la landa E-revuo. Reage al tio Albert Claesen proponis krei datumbazon por tiuj objektoj. Post pli ol duonjaro da laboro, ni opinias, ke indas montri la datumbazon al la publiko, kvankam ĝi tute ne estas finpreta. La priskriboj estu dulingvaj (NL-EO), sed estas nun nur unu lingvo; iuj bildoj estas malbonkvalitaj; pro la granda kvantoj kelkaj serioj estas ne aparte priskribitaj sed grupigitaj en albumoj, iuj serioj ankoraŭ parte aŭ tute mankas (vinjetoj, fotoj, poŝtkartoj)... Tamen por esplorantoj ĝi jam nun utilas, ekzemple ĉar enestas pluraj objektoj pri aranĝoj en iama Sovietio nun tute forgesitaj. Ekde nun kaj dum kelkaj semajnoj la datumbazo konsulteblas je <http://archivo.alcl.be>.

16. 50 jaroj da elstara agado: honorigo de ESF

Dum la fermo de la UK en Lisbono, UEA speciale honorigis ESF-on pro 50 jaroj da elstara agado. Fondita en 1968, ESF (en la angla: Esperantic Studies Foundation) celas antaŭenigi lingvan justecon kaj lingvan komunikadon, kun speciala atento al Esperanto. Pro ĝiaj grandaj kontribuoj al la movado, precipe en la lastaj dudek jaroj, la Prezidanto de UEA petis la ĉeestantajn estraranojn kaj kunlaborantojn de ESF veni sur la podion por ricevi la aplaŭdojn de la publiko.

Trezoro Huang Yinbao, UEA-estrarano kaj la redaktoro de la Esperanta eldono de *Unesko-kuriero*, speciale dankis al ESF pro la subteno de kernaj agadoj kaj servoj de UEA, kiel la Biblioteko Hodler, la Katedro pri Esperanto kaj Interlingvistiko ĉe la Universitato de Amsterdamo, kaj *Unesko-kuriero* mem. Trezoro menciis, ke UEA plurfoje donis Diplomojn pro Elstara Agado al projektoj kaj homoj, kiujn ESF finance subtenis. “Hodiaŭ ni volas honori la fondaĵon mem, kiu donis la bazon por tiom da valoraj projektoj. La literoj ESF povas havi multajn signifojn. Mi proponas, ke plej trafe, ESF devas signifi ‘Elstare Sukcesa Financado’.”

Humphrey Tonkin, kunfondinto kaj la nuna prezidanto de ESF, rimarkis, ke zorga kaj konservema traktado de la financaj rimedoj ebligis, ke hodiaŭ per la fruktoj de tiu kapitalo, ESF povas disdoni preskaŭ kvaronmilionon da dolaroj en diversspecaj subvencioj ĉiujare. Li ankaŭ rimarkis ke ĝuste nun, sojle al la 75-jara datreveno de la Universala Deklaracio pri Homaj Rajtoj, la demando pri lingva justeco fariĝas pli kaj pli brula. D-ro Tonkin substrekis, ke la sukceso de ESF ne estus ebla sen la kapitalo malantaŭ ĝi, kaj invitis la ĉeestantojn subteni per donacoj kaj UEA-n, kaj ESF-on, kaj ideale ambaŭ, “ĉar mono ebligas sukceson. Do, al la venontaj 150 jaroj da sukceso!”

Pliaj informoj: esperantic.org kaj Gaz. Komunikoj de UEA

17. ESF nomis novan kunordiganton de universitataj aferoj

ESF anoncis enoficigon de nova kunordiganto de universitataj aferoj kiel posteulo de Asya Pereltsvaig, kiu retiriĝis el tiu posteno fine de 2017. La nova kunordiganto estos Angela Tellier, el Britio. Ŝi havos respondecon ligi kontaktojn kun universitatoj kaj aliaj fakuloj kiuj okupiĝas pri Esperanto kaj interlingvistiko ĉu kiel instruantoj ĉu kiel esplorantoj, ne nur en Norda Ameriko sed ankaŭ tra la tuta mondo. La celo de ŝia rolo estos intensigi la kunlaboron sur tiu tereno nacie kaj internacie. Ŝi samtempe rolos kiel kunordiganto de universitata agado por CED.

D-rino Tellier estas post-doktoriĝa esploristo ĉe la Universitato de Essex, kaj honora fratulo de la Universitato de Liverpolo, kie ŝi kunordigas la lektoraton Buchanan. Ŝi interesiĝas pri la propedeŭtika rolo de Esperanto kaj ĝia efiko sur la evoluo de metalingva konscio ĉe infanoj; tiukampe, ŝi multon publikigis. Interalie, ŝi kunordigis la kvinjaran britan enlernejan esplorprojekton “Springboard to Languages”. Ŝi ankaŭ interesiĝas pri la vivo kaj verkoj de nebone konataj Esperantistoj, kiuj grave influis la mondon: ŝi nun verkas biografion pri la interlingvisto Profesoro William Collinson.

18. ESF kunvenigis simpozion pri Esperanto kaj interlingvistiko

Instruado kaj esplorado pri Esperanto kaj interlingvistiko floras en universitatoj tra la mondo, sed nepras pli da kunordigo kaj integriĝo en kernajn kursojn. Jen la ĝenerala konkludo de la lastatempa Nitobe-simpozio organizita de ESF en Lisbono, Portugalio, la 4-an kaj 5-an de aŭgusto. La Simpozio, kiu kunvenigis kvindek da invititaj profesoroj kaj esploristoj el dudeko da landoj, proponis apartajn enrigardojn en kursojn kaj programojn en universitatoj en Pollando, Germanio, Usono, Hispanio, Kostariko kaj Barato, kaj ĝi alfrontis problemojn kiel ekzemple la bezonon de pli da lernolibroj kiuj pli larĝe pritraktas la temon. Aliaj notitaj problemoj estis la graveco krei kontinuecon en ekzistantaj programoj, kaj manieroj plivastigi la proponadon de kursoj al pli da universitatoj.

Pliaj informoj kaj simpoziaj dokumentoj: <https://www.esperantic.org/eo/2018/09/04/esf-okazigis-simpozion-pri-esperanto-kaj-interlingvistiko/>

19. ILEI raportas

Kongresoj :

- La 51-a ILEI-kongreso en Madrido, Hispanio: sukcesa, absolute rekorda laŭ la kvanto de aliĝintoj kaj partoprenintoj kaj novtipa pro unuigo de du kongresoj samtempe.
- La 52-a ILEI-kongreso okazos en Ĉaĉak, Serbio, en julio 2019
- La Estraro dense esploras pri la loko por la 53-a ILEI-kongreso en 2020 kaj pri la eventualaj temoj, allogaj por ILEI kaj por universitata medio.

Komisiono pri universitata agado

Post la ILEI-kongreso en Madrido kaj la Nitobe-simpozio en Lisbono aperis nova konsisto de la Komisiono pri Universitata Agado de ILEI. Aldoniĝis D-ro Vicente Manzano Arrondo, profesoro pri psikologio en la universitato de Sevilla, Hispanio. Li estis efike aktiva dum la madrida kongreso kaj la lisbona simpozio.

EIT – Esperanto-Instruista Trejnado

Vidante la bezonojn kaj konstatante la novajn teknikajn eblojn, ILEI en 2018 okazigis/as du programojn EIT. Ambaŭ enhavis la samajn partojn : retan kurson ĉe www.edukado.net kaj ĉeestan semajnon. La unua okazis bone kaj finiĝis en Madrido okaze de nia 51-a Kongreso. La dua estas destinita por Afriko, sed renkontis diversajn teknikajn problemojn, kiujn ILEI nun klopodas solvi. De tiu grupo restas ses instruistoj.

Septembre la Prezidantino Mireille Grosjean dissendis tra kanaloj de ILEI alvokon pri la planata unua sesio de KER-ekzamenoj en Afriko, en Kotonuo, Benino, la 5-an de novembro 2018. Tio estas komuna projekto de ILEI kaj de la Komisiono pri Ekzamenoj de UEA cele al kapabligo de afrikaj samideanoj.

Komisionoj, sekcioj, reprezentantoj kaj kontaktpersonoj

Dum la ILEI-kongreso en Madrido la Komitato akceptis du novajn sekciojn: en Senegalo kaj en Armenio.

Internacia Pedagogia Revuo (IPR)

Ĉijare ILEI kunlabore kun LIBE – la Ligo Internacia de Blindaj Esperantistoj – decidis krei adekvatan formaton de IPR kaj JA por blinduloj. La redaktoroj, Jozefo Nemeth kaj Sebastian Cyprych, la ILEI komisiito pri membroprizorgado, pretigis taŭgan formaton. Reago de LIBE-anoj alvenis tute pozitive.

Juna Amiko (JA)

Dum la ILEI-kongreso en Madrido kreiĝis laborgrupo por trakti diversajn aspektojn de la revuo: la deficiton de la papera versio, kaj nivelon de la lingvo, por ke ĝi pli bone trafu sian celpublikon – Esperanto-lernantojn, komencantojn de ĉiu aĝo, kiuj bezonas facilan, kompreneblan lingvon. La laboro komenciĝis perrete aŭtune.

ILEI-kongreso en 2019

Ĝi okazos ĉe la Fakultato pri teknikaj sciencoj en Ĉaĉak, Serbio (parto de la Universitato de Kragujevac). La kongreso temo estos lernado en virtualaj komunumoj. Tiu temo ebligos konsideron de la Internacia Jaro de la Indiĝenaj Lingvoj lanĉita de Unuiĝintaj Nacioj kaj plenumita de UNESKO.

(Raportis Sekretario de ILEI: Elena Nadikova; Prezidanto de ILEI: Mireille Grosjean)

20. Por deca hejmo de DEC – Dokumenta Esperanto-Centro en Zagrebo

Eble aŭstraliaj esperantistoj neniam havus la nunan Esperanto-domon en la sidneja kvartano Redferno, se antaŭ 90 jaroj Aŭstralion ne estus enmigrinta kroata esperantisto Ivan Matašin (tiulande konata kiel John Matasin), kiu estis idea gvidanto de ĝia aĉeto. Eble kroataj esperantistoj neniam havus sidejon por sia Dokumenta Esperanto-Centro (DEC) en Đurđevac, se ne ekzistus Herolt Rheyd Mountbatten el Aŭstralio, kiu ĉi-jare donacis la iniciatan sumon de 6.000 eŭroj, kaj tiel startigis la projekto, pri kiu oni revas jam kelkajn jarojn. Dokumenta Esperanto-Centro estas nacia Esperanto-biblioteko kaj arkivo, kiu sisteme okupiĝas pri kolektado, konservado kaj esplorado de ĉiaspecaj materialoj pri Esperanto. Sed ne nur! DEC estas la plej aktiva regiona kaj ne malpli aktiva tutlanda disvastiganto de Esperanto, ĉefe en la nordokcidenta parto de la lando, kie la Internacia Lingvo havas siajn fortajn radikojn ekde 1909. Temas pri la sama regiono el kiu al Aŭstralio elmigris John Matasin. DEC estas ankaŭ organizanto de tre sukcesaj programoj kaj aranĝoj kaj renoma Esperanto-eldonejo. En septembro kaj oktobro 2017, dank' al la donaco de H.R. Mountbatten, okazis la unuaj renovigaj laboroj, kiuj celas rekonstrui malnovan domon kaj tiel havigi por DEC ĉirkaŭ 150 kvadratmetrojn da spaco. Tie lokiĝos la biblioteko kaj arkivo, oficejo, salono por prelegoj kaj dek litoj, disponeblaj por tranokto al esplorantoj, vizitantoj kaj vojaĝantaj esperantistoj.

Pliaj informoj en *KRESKO* 1/17, monata revuo de Unuiĝo de Zagrebaj Esperantistoj (UZE)

21. Sugestoj por universitata tezo serĉataj

Albert Stalin Garrido sugestojn pri la temoj kiuj kombinas Esperanton kaj geografion por sia lastjara universitata tezo. Kontaktu lin: <https://www.facebook.com/astgarrido>

22. Stipendioj de ESF

ESF disponigas limigitan kvanton de subvencioj kaj stipendioj al esploristoj rilataj al la esplorkampoj kaj la prioritatoj de ESF. Lernu pli ĉe: <https://www.esperantic.org/eo/stipendioj/>

Festlibro Por Ulrich Lins: Detala Enhavo

En la mondon venis nova lingvo. *Festlibro por la 75-jariĝo de Ulrich Lins*. Gotoo Hitosi, José Antonio Vergara, Kimura Goro Christoph (Red.), New York: Mondial, 2018, 700p.

Antaŭparolo iii

0. Gotoo Hitosi: Enkonduko: Pri D-ro Ulrich Lins, kun speciala atento al lia ligo kun Japanio en fruaj jaroj	1
Parto I — La suspektinda lingvo	
1. Renato Corsetti: Esperanto: lingvo nur principe ĝena por kapitalistoj kaj imperiistoj	17
2. Nikola Rašić: Ĉu vere danĝera lingvo? – Ulrich Lins kaj la historio de la futuro	38
3. Christian Lavarenne: Ĉu lingvo danĝera por la aliaj? La enigma de la "ŝtelista lingvo"	63
4. Paul Signoret: Lingvo danĝera, ĉu ankaŭ por ne- aŭ mal-samideanoj? aŭ : Ĉu daŭre nia standardo restas "de sangverŝoj pura"?	96
5. Thomas Bormann: La danĝeraj lingvo-uzantoj – kiel la sekreta servo de GDR observis esperantistojn .	127

6. Ján Vajs: Slovakaj esperantistoj kaj ŝtata sekreta polico dum socialismo	146
7. Vladimir Samodaj: Esperanto-movado en Soveta Unio en la dua duono de la 20-a jarcento	159
Parto II — Vivo kaj ago de esperantistoj	
8. Carlo Minnaja: Germanoj kaj japanoj en la unuaj tridek jaroj de la lingvaj institucioj	171
9. Davide Astori: Giovanni Peterlongo, la Trenta esperantista urbestro	196
10. Bernhard Tuider: “Kiel vi vidas, via incito je lerni Esperanton ne estis vana.” Alfred Hermann Fried (1864-1921) kaj lia rialto al Esperanto	220
11. José Antonio del Barrio: Serçe de la valizo de Mangada	242
12. Ziko van Dijk: Stettler kaj Jakob – antisemitoj en la koro de UEA	263
13. Usui Hiroyuki: Esperanto por Kita Ikki: ĉu unu el la paradoksoj de homo paradoksa?	274
14. Tanaka Kacuhiko: La sovetia lingvistiko kaj esperantisto Oosima Yosio	296
15. Fritz Wollenberg: La kuraĝulo el Neuruppin. Ludwig Schödl – elstara germana esperantisto kaj pedagogo kun civitana kuraĝo	305
16. Kimura Goro Christoph: Isiga Osamu – kristana esperantisto kiu proponis “Orientan Esperanton”, tradukis Lagerlöf kaj rifuzis militservi	333
Parto III — Spuroj el historiaj procezoj	
17. Bernd Krause: La “Kvina” de Chautauqua – Kronologio de universala kongreso, kiu neniam okazis	345
18. Javier Alcalde: Tri Esperantaj projektoj de Silvio Gesell	372
19. Geoffrey Greatrex: Imperiestroj kaj orientaj militkampanjoj	392
20. So Gilsu: Azia movado en la komenco (1965~1995)	409
21. Heidi Goes: Influo de politikaj cirkonstancoj je la Esperanto-movado en Indonezio	435
22. Mikaelo Bronŝtejn: Stratnomoj kun rilato al Esperanto en Kazano (Tatarstano)	466
Parto IV — Ideoj kaj praktikoj pri Esperanto kaj aliaj interlingvoj	
23. Guilherme Fians: La Kosmopolito kaj la Aliulo: Historiaj konsideroj pri diferenco kaj diverseco laŭ la vidpunkto de esperantistoj	475
24. Leif Nordenstorm: Leo Tolstoj kaj lia influo al la idearo de Esperanta komunumo	496
25. Hektor Alos i Font: Esperantistoj kaj lingva kaj nacia emancipiĝo antaŭ la Dua mondmilito	510
26. Humphrey Tonkin: Esperanto kaj monda literaturo	542
27. Kadoja Hidenori: Socilingvistika Lokigo de Esperanto – de lingva rajto al informograntio	573
28. Miroslav Malovec: Pri prestiĝo de lingvoj	580
29. Jens Stengaard Larsen: La lingvokritiko de Frederik Dreier	585

30. Věra Barandovská-Frank: Conlangs: ĉu studobjekto de interlingvistiko?	617
31. Gonçalo Neves: Japanio kaj la latina	633
Bibliografio de Ulrich Lins	659
Indekso de personaj nomoj	677

Bibliografio de la verkoj de D-ro Ulrich Lins

Libroj kaj artikoloj

Monografioj

1973. *La danĝera lingvo. Esperanto en la uragano de persekutoj*. Kioto: l'omnibuso. 67pp. – Reaperigita kiel ĉap. 21 en *Esperanto en perspektivo* (1974). Mallongigita itala traduko en *l'esperanto*, 1975, n-ro 10: 15-29.
- 1974 (kunaŭtoro kaj kunred.) Ivo Lapenna, ĉefred. *Esperanto en perspektivo. Faktoj kaj analizoj pri la Internacia Lingvo*. London & Rotterdam: CED.
1975. *Kiken na gengo. Hakugai no naka no esuperanto*. Trad. Kurisu Kei. Tôkyô: Iwanami. V+261pp. – Japana traduko de *La danĝera lingvo* (1973).
1976. *Die Ômoto-Bewegung und der radikale Nationalismus in Japan*. München & Wien: R. Oldenbourg. 300pp.
1984. *Das japanische Bildungswesen*. Düsseldorf: Deutsch-Japanisches Wirtschaftsförderungsbüro (Reihe Japanwirtschaft, 18). 28pp.
1988. *La danĝera lingvo. Studo pri la persekutoj kontraŭ Esperanto*. Gerlingen: Bleicher. 546pp.
1988. *Die gefährliche Sprache. Die Verfolgung der Esperantisten unter Hitler und Stalin*. Gerlingen: Bleicher. 326pp. – Germana versio, koncizigita, de *La danĝera lingvo* (1988).
1990. *La danĝera lingvo. Studo pri la persekutoj kontraŭ Esperanto*. Dua eldono. Kun postparoloj de Detlev Blanke kaj Sergej Kuznecov. Moskvo: Progreso. 568pp.
1990. *La lingua pericolosa. Storia delle persecuzioni contro l'esperanto sotto Hitler i Stalin*. Trad. Giordano Formizzi & Giorgio Barelli. Piombino: TraccEdizioni. 382pp. – Itala traduko de *La danĝera lingvo* (1988).
1999. *Opasnyj jazyk. Kniga o presledovanijach êsperanto*. Trad. Viktor Aroloviĉ, Lev Vul'foviĉ, Ludmila Novikova. Moskva: Prava ĉeloveka & Impêto. 574pp. – Rusa traduko de *La danĝera lingvo* (1988).
2000. *La laboro de Universala Esperanto-Asocio por pli paca mondo*. Rotterdam: UEA. 12pp. (Esperanto-dokumentoj, 36E). – Kopiita sur DVD *Esperanto elektronike* (2006). Aperis ankaŭ anglalingve.
2005. *Pavojingoĵi kalba. Esperantininky persekioĵimai*. Trad. Vytautas Rinkevičius. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas. 462pp. – Litova traduko de *La danĝera lingvo* (1988).
2007. *Ômoto kyôdan to Nihon no chôkokkashugi*. Trad. Adachi Masaki & Kanematsu Hiroshi. Kyôto: Maruzen Kyôto shuppan sâbisu sentâ. 757, vi p. – Japana traduko de *Die Ômoto-Bewegung...* (1976).
2008. *Utila Estas Aliĝo. Tra la unua jarcento de UEA*. Rotterdam: UEA. 126pp.
2013. *Wiheomhan eon-eo: huimang-ui eon-eo eseupelantoui gonan-ui yeogsa*. Trad. Choi Man-Won. Seoul: Galmuri. 628pp. – Korea traduko de *La danĝera lingvo* (1988).
2015. *La danĝera lingvo. Studo pri la persekutoj kontraŭ Eperanto*. Nova, reviziita eldono. Rotterdam: UEA. 375pp.

2016. *Dangerous Language. Esperanto under Hitler and Stalin*. Trad. Humphrey Tonkin. London: Palgrave Macmillan. xviii+299pp. – Traduko de la unua parto de *La danĝera lingvo* (2015).
2017. *Dangerous Language. Esperanto and the Decline of Stalinism*. Trad. Humphrey Tonkin. London: Palgrave Macmillan. xix+198pp. – Traduko de la dua parto de *La danĝera lingvo* (2015).

Artikoloj

- 1966/67. Esperanto dum la Tria Regno. *Germana Esperanto-Revuo* 19/7-8: 76-78; 19/10: 99-101; 20/1: 5-8. Ankaŭ en *Sennacieca Revuo* 1968, n-ro 96: 1-19, kaj en Detlev Blanke, red. *Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado*. Budapeŝto: Hungara Esperanto-Revuo 1978 (dua eldono 1986). 84-122.
1970. Bakin: verkisto, anarkisto, esperantisto. *l'omnibuso* 7/5: 1-4.
1971. Max Joseph Metzger. *Kontakto* 8/2: 16-17.
1971. La metamorfozo de SAT kaj la perejo de IPE. *La Movado* (Toyonaka), n-ro 250: 12-13.
- 1972, kun Victor Sadler. Regardless of frontiers: A case study of linguistic persecution. En Samir K. Ghosh, ed. *Man, Language and Society*. Den Haag & Paris: Mouton. 206-215.
1972. La plej sekreta libro pri Esperanto. *Esperanto* 65/2: 28-29.
- 1972, kun Asahiga Noboru. Shisô kenkyû shiryô "Puroretaria esuperanto undô ni tsuite" ga horidasareta (Elfosiĝis la Pens-esplora Materialo "Pri la proleta Esperanto-movado"). *Nova Rondo* (Tôkyô), n-ro 21: 26-29.
1972. Alfred Hermann Fried. *Kontakto* 9/3: 17-18. 1972. Venki la barojn de insuleco. Problemoj de Japanio en mondo de internacia kunplektiĝo. *Germana Esperanto-Revuo* 25/7: 75-77; 25/8: 87-89, 91.
1973. Liu su-fu, Ŝi-fu aŭ SIFO. *Kontakto* 10/2: 17-18.
1975. Ni sentabuigu la historion de la Movado. *Esperanto* 68/11: 186-187 (japane en *Esuperanto no sekai* [La Mondo de Esperanto], trad. Kurisu Kei, 1975, n-ro 8: 161-166).
1977. Geschichte des Deutschen Esperanto-Instituts 1908–1967. En *Deutsches Esperanto-Institut. Aufbau, Entwicklung, Leistungen*. Augsburg: Deutsches Esperanto-Institut. 19-27.
1977. Ĝusta difino – erara konkludo. *Esperanto* 70/7-8: 127-130. – Pri Karl Kautsky kaj internacia lingvo. Hungare (trad. Barna Zoltán) en *Világ es Nyelv. Évkönyve '79*, Budapeŝto: Magyar Eszperantó Szövetség, 1978: 74-79.
1978. Kokusaigo, minzokugo, Nihongo (Internacia lingvo, nacia lingvo, japana lingvo). Interparolo inter Tanaka Katsuhiko, H. Tonkin, U. Lins. *Hon'yaku no sekai* (Mondo de tradukado) 3/12: 63-77.
1980. Enttäuschte Hoffnungen und neue Visionen. Bemerkungen zur Lage der intellektuellen Linken in der Bundesrepublik Deutschland. *Chû, hoku-Ô hikaku bunka kenkyû* (Ôsaka), Nr. 1: 313-318.
1981. Daigaku to kokka (Universitatoj kaj la ŝtato), trad. Tajima Teruhisa. En Ônishi Takeo, ed. *Daigaku to kenkyû* (Universitatoj kaj esplorado). Tôkyô: Sanshûsha (*Gendai no Doitsu* [Nuntempa Germanio], 6). 55-100.
1981. Ludovikito, la gaja mizantropo. *Esperanto* 74/12: 201-204 (ankaŭ en *Post la iel-tiela kompletiĝo*. Kioto: Ludovikito, 1986. 236-242).
1982. TEMPO inter 1934 kaj 1940. Postparolo al represo de la revuo *Tempo*. Nagoya: Nagoya Esperanto-Centro: suplemento. 28-30.
1982. "Jinrui aizen" no mujun (La kontraŭdiroj de "homamo"). En Ikeda Akira, ed. *Ômoto shiryô shûsei, I: Shisô hen*. Tôkyô: San'ichi shobô, suplemento (*geppô*). 1-3.

1982. Kio instigis min verki "La Danĝera Lingvo"-n? / Nani ga watakushi ni "Kiken na gengo" o kakaseta ka. En *Kokusaigo tenbô / Lingvo internacia en perspektivo*, n-ro 4: 5-13.
1986. Kontinuität und Wandel im japanischen Hochschulwesen. En Gebhard Hielscher k.a. *Staat und Gesellschaft Japans*. Tokyo: OAG (OAG aktuell, 26). 67-112.
1987. Marxismus und internationale Sprache. En Michel Duc Goninaz, ed. *Studoj pri la internacia lingvo*. Gent: AIMAV. 26-39.
1987. Drezen, Lanti kaj *La Nova Epoko*. *Sennacieca Revuo*, n-ro 115: 35-52.
1987. La baraktado de IPE. Ĉapitro el la historio de la laborista Esperanto-movado. En *Serta gratulatoria in honorem Juan Régulo. II. Esperantismo*. La Laguna: Universidad de La Laguna. 353-369. – Eltiraĵo (kun japana trad. kaj komentoj de Yamasaki Seikô) en *La Revuo Orienta* 82/5: 15-16.
1987. Esplori la historion de la Esperanto-movado: Atingoj, problemoj, perspektivoj. *Informilo por Interlingvistoj*, n-ro 2(14): 2-6 (ankaŭ en Senad Čolić, red. *Sociaj aspektoj de la Esperanto-movado*. Sarajevo: ELBiH 1988. 47-52).
1987. Celo kaj rimedo de klerigo. *Sennaciulo* 58/7-9: 74-75. – Pri Mark Starr kaj Franz Jonas.
1988. Wissenschaft in Vietnam. Bericht über eine Reise. *Asien*, Nr. 26: 64-79.
1988. Ivo Lapenna (1909–1987). *Esperanto* 81/2: 22-26.
1988. Pri la movado en Mongolio. *La Movado* (Toyonaka), n-ro 445: 2.
1989. Japan in der Gartenlaube. *Oriens Extremus* 32: 65-71. – Pri frutempaj japanaj studentoj en Berlino.
1989. Internacia kontribuo. *La Movado* (Toyonaka), n-ro 462: 4. – Pri Miyamoto Masao (1913–1989).
1989. Miyamoto Masao (nekrologo). *Esperanto* 82/11: 189. – Represita en Mine Yositaka, red. *Vivo kaj verkoj de Miyamoto Masao*. Ōsaka: Riveroj 1999. 35-38.
1990. Intervjuo kun Ulrich Lins (Tomasz Chmielik). *La Epoko* (Świdnik), kajero 16: 7-30.
1990. Lanti antaŭ Silone kaj Orwell. *Sennacieca Revuo*, n-ro 118: 1-15.
1990. Stalin kaj la esperantistoj. *Kontakto*, n-ro 1 (117): 6; ankaŭ en Hektor Alos & Kiril Velkov, *Ek al leg'! Kajero dua*. Sofio: Bulgara Esperanto-Asocio, 1991: 183-185; kataluna traduko en *Frequencies* 1991, n-ro 1: 8-10.
1990. Kontribuoj pri Eroŝenko kaj pri JPEU. En Wolfgang Schamoni k.a., ed. *Buch und Literatur. Japan 1905–1931. Eine Ausstellung des Japanologischen Seminars ...* Heidelberg: Universitätsbibliothek: 170-172, 198-200.
1990. Intervjuo kun Ulrich Lins (Eugène de Zilah). *La Gazeto* 5/4(28): 14-17.
1990. Neugierig auf das "andere" Deutschland. *DAAD Letter*, Nr. 4: 29-30. – Pri seminario en Vjetnamio.
1991. En Irano – obstino, espero kaj pacienco. Intervjuo kun M.H. Saheb-Zamani. *Esperanto* 84/1: 4-5.
1992. Stalin kontraŭ Marr: La sekvoj por Esperanto. *Spektra*, n-ro 1: 1-5. – Ankaŭ en I. Stalin. *Marksismo kaj lingvoscienco*. Jekaterinburg: Sezonoj, 1992: 3-6.
1992. Doitsujin to Doitsu minzoku no rekishi (Historio de la germanoj kaj de la germana popolo), trad. Ōnishi Takeo. En Ōnishi Takeo & Ulrich Lins, ed. *Doitsu no shakai* (La germana socio). Tōkyō: Waseda Daigaku shuppanbu. 11-29.
1993. Akademischer Austausch zwischen Deutschland und Japan. En Manfred Pohl, ed. *Japan 1992/93. Politik und Wirtschaft*. Hamburg: Institut für Asienkunde. 144-166.

1993. Esperantistoj en la hispana intercivitana milito / Esperantisten im Spanischen Bürgerkrieg. En *Ilustrita historio de la laborista Esperanto-movado / Illustrierte Geschichte der Arbeiter-Esperanto-Bewegung*. Dortmund: Fritz-Hüser-Institut. 75-83 / 84-91. – Ankaŭ <http://www.delbarrio.eu/civilmilito.htm> / <http://www.delbarrio.eu/burgerkrieg.htm>. Franca traduko: <http://www.delbarrio.eu/guerrecivile.htm>. Hispana traduko: <http://www.delbarrio.eu/guerracivil.htm>. Japana traduko en: *Supein gendai-shi* (Moderna historio de Hispanio), 2008, n-ro 17. 82-89.
1994. Antaŭparolo al Spomenka Štimec, *Kroatisches Kriegsnachtbuch*, Paderborn k.a.: Ferdinand Schöningh: 5-6.
1994. Stalin kaj Esperanto. *Monato* 15/12: 16-17.
1995. Espero, Fenikso, Bude Borjan. *Esperanto* 88/1: 5. – Pri vojaĝo al Peterburgo, Riga kaj Zagreb.
1995. Die Hodler-Bibliothek in Rotterdam. *Interlinguistische Informationen* 4/5-6: 8-11. – anglalingve en *Language Problems and Language Planning* 19/2: 185-187.
1996. Disigitaj amikoj. La lasta korespondo inter Demidjuk, Nekrasov kaj Lanti. *La Ondo de Esperanto*, n-ro 3: 16-20; n-ro 4-5: 14-21.
1998. Kulturperanta samurajo. En Mark Fettes & Suzanne Bolduc, red. *Al lingva demokratio. Aktoj de la Nitobe-Simpozio...* Rotterdam: UEA. 60-61. – Pri Nitobe Inazô (1877–1933).
1998. Lev Kopelev (1912–1997). *Esperanto aktuell* 17/2: 14.
1998. Das Esperanto-Archiv im Fritz-Hüser-Institut. *Mitteilungen des Förderkreises Archive u. Bibliotheken zur Geschichte der Arbeiterbewegung*, n-ro 13: 2-4.
1999. Tôitsu Doitsu no minzoku ishiki (La nacia konscio de la unuiĝinta Germanio), trad. Ônishi Takeo. En Ônishi Takeo & Ulrich Lins, ed. *Doitsu no tōgō* (La unuiĝo de Germanio). Tôkyô: Waseda daigaku shuppanbu. 54-71.
2000. “Mi estas feliĉa homo”. La preskaŭ 100jara vivo de Karl Maier en Germanio kaj Orienta Azio. *La Revuo Orienta* 81/6: 8-10; germana versio en *Esperanto aktuell* 19/3: 12-13.
2000. Zur Geschichte des Esperanto-Instituts in Sachsen 1908–1936. *Beiträge zur Geschichte der deutschen Esperanto-Bewegung*. Berlin: Deutsches Esperanto-Institut (Esperanto-Dokumente, 5). 20-29.
2000. Reviglu la fiero pri tradicio. *Esperanto* 93/9: 141. – Pri Esperanto kaj judismo.
2001. Krio de homo korvundita. *Esperanto* 94/4: 62-63. – Pri Izrael Lejzerowicz (1901–1942).
2001. Einstein in Japan. *DAAD Letter*, Nr. 1: 16. – Pri Doi Eiichi (1909–1933).
2001. Firma ligo inter teorio kaj praktiko. *La Movado* (Toyonaka), n-ro 600: 1. – Gratula mesaĝo por la 600-a numero de *La Movado*.
2001. Oka Asajirô, ein japanischer Kosmopolit. En Sabine Fiedler & Liu Haitao, red. *Studoj pri interlingvistiko. Festlibro por Detlev Blanke*. Dobřichovice: KAVA-PECH. 244-253.
2005. Antaŭparolo al la japana eldono de *La Zamenhof-strato*. Tôkyô: Hara shobô. 4-8.
2005. Nokta aventuro en Pjengjango. *Monato* 26/2: 19-21.
2005. Zamenhofs Heimat ist die Mitte Europas. *Esperanto aktuell* 24/2: 17.
2005. Nihon to Doitsu. Nichidoku gakujutsu kôryû no kaiko to tenbô. *Yamaguchi Daigaku Jinbungakubu* (Yamaguchi University, Faculty of Humanities, Cross-cultural Interchange & Research Institute) *Newsletter*, No. 6 (March): 12-21.
2005. Mortinta sed senmorta. *La Revuo Orienta* 86/11: 7. – Pri Itô Kanzi (1918–2005).
2001. Suverena kaj nobla. *La Movado* (Toyonaka), n-ro 657: 5. – Pri Takeuchi Yoshikazu (1931–2005).

2006. Aufbruchstimmung vor hundert Jahren. Der Erste Esperanto-Weltkongress in Boulogne-sur-Mer. *Interlinguistische Informationen*, Beiheft 13. 187-193.
2006. Heinrich Arnhold. Ein vergessener Pionier. *Esperanto aktuell* 25/1: 8-9.
2006. Ein Weg mit Höhen und Tiefen. Die 100-jährige Geschichte des Deutschen Esperanto-Bundes. *Esperanto aktuell* 25/3: 6-13.
2006. Judoj kaj la Esperanto-movado. *La Gazeto* 21/6(126): 12-14. – Antaŭa versio en *Israëla Esperantisto* 2004, n-ro 141: 16-17.
- 2006, kun José Antonio del Barrio. La utiligado de Esperanto dum la Hispana Intercivitana Milito. <http://www.nodo50.org/esperanto/artik68.htm> kaj <http://www.liberafolio.org/arkivo/www.liberafolio.org/2006/civitanamilito/> Hispana versio: <http://www.nodo50.org/esperanto/artik68es.htm> kaj https://aadossierestematicos.files.wordpress.com/2014/07/04-esperanto-4_-barrio_-_lins.pdf. Kataluna traduko en *Kataluna Esperantisto*, 2007, n-ro 343, kaj <http://www.nodo50.org/esperanto/artik68ct.htm>. Mallongigitaj kataluna (trad. Joan Inglada) kaj Esperanta versioj en Francesc Poblet i Feijoo & Hèctor Alòs i Font, red. *Historio de Esperanto en la Kataluna Landaro*, Cornellà de Llobregat, 2010. 67-80 kaj 303-315.
2007. Der Spanische Bürgerkrieg und das Esperanto. *Interlinguistische Informationen*, Beiheft 14: 81-82.
2007. Esperanto oder das Dilemma des Dr. Zamenhof. En Gisela Dachs, ed. *Jüdischer Almanach. Sprachen*. Frankfurt a.M.: Jüdischer Verlag im Suhrkamp Verlag. 127-141.
2008. Esperanto as language and idea in China and Japan. *Language Problems and Language Planning* 32/1: 47-60. – Esperantlingve en *Japana Esperantologio*, n-ro 3: 37-51.
2008. Wie der DAAD nach Japan kam. En *Wege nach Japan*. Bonn: DAAD. 78-91.
2008. Zur Geschichte des Deutschen Esperanto-Instituts. En *100 Jahre Deutsches Esperanto-Institut 1908–2008*. Augsburg: Deutscher Esperanto-Bund. 9-19.
2009. Mia proksimiĝo al Zamenhof. *La Revuo Orienta* 90/7: 2-3 (kun japana traduko de Ishikawa Naoshi).
2010. Ruĝ-verda malakordo. Observoj pri komunistaj esperantistoj. En Detlev Blanke & Ulrich Lins, red. *La arto labori kune. Festlibro por Humphrey Tonkin*. Rotterdam: UEA. 443-461.
2010. Humphrey Tonkin kaj la Movado. *Esperanto* 103/2: 28.
2011. Kurisu Kei (biobibliografio). *Informilo por Interlingvistoj* 20/1(76): 8-12; germane en *Interlinguistische Informationen* 2010, n-ro 76-77: 22-25.
2012. Die ersten hundert Jahre des Esperanto. *Zwischen Utopie und Wirklichkeit. Konstruierte Sprachen für die globalisierte Welt. Begleitband zur Ausstellung an der Bayerischen Staatsbibliothek*. München: Allitera. 85-121.
2012. Vizaĝoj: Internaciisto pli verda ol ruĝa. <http://www.liberafolio.org/2012/vizagoj-internaciisto-pli-verda-ol-ruga> – Pri Hasegawa Teru (1912–1947).
2013. La perejo de Esperanto en Sovetio. *Esperanto* 106/2: 33. – Ankaŭ en <http://www.liberafolio.org/2013/75-jaroj-de-la-perejo-de-esperanto-en-sovetio>
2014. La du flankoj de Ivo Lapenna. *Beletra Almanako* 8/19: 121-137.
2014. La kontribuo de japanoj al la monda Esperanto-movado. En Kimura Goro Christoph k.a. *Raporto pri publika preleg-kunveno de la 100-a Japana Esperanto-Kongreso*. Tokio: Japana Esperanto-Instituto. 21-48 (kun japana traduko de Kitagawa Hisashi).
2015. Heredaĵo kaj novkomenco. Historiistoj malkovras Esperanton. *La Gazeto* 30/1: 20-21.

2015. Danoj eskapis persekuton. Pri la observemo de Gestapo/SS kaj la spitemo de esperantistoj. *Beletra Almanako* 9/22: 65-73.
2015. Ĉiu lando apartenu al ĉiuj siaj gefiloj. Cent jarojn post la letero de Zamenhof al diplomatoj. *Esperanto* 108/4: 88-89.
2016. Kion instruas nove trovita letero de Zamenhof. Post la Lilla aŭkcio – kun omaĝo al Ludovikito. *La Revuo Orienta* 97/1: 33-35; ankaŭ en *La Gazeto* 30/6: 19-21; germane en *Esperanto aktuell* 2016. 35/4: 4-5.
2016. Forpasis Detlev Blanke. <http://www.liberafolio.org/2016/forpasis-detlev-blanke>
2016. Ein unbekannter Brief von Joseph Roth aus dem Jahr 1916. <http://www.literaturhaus.at/index.php?id=9075>
2017. Ein Tod in Auschwitz. Julius Glück und sein Leben für Esperanto. En Fritz Wollenberg, red. *Esperanto. Lingvo kaj kulturo en Berlino kaj Brandenburgio. 111 jaroj*. New York & Berlin: Mondial. 378-380. – Esperanta versio en *Pola Esperantisto* 2012, n-ro 4: 25-27.
2017. Pri la historio de *La danĝera lingvo*. *La Revuo Orienta* 98/3: 7-9; 98/4: 4-5 (koncizigite en *Esperanto* 110/4: 77-78).
2017. Der Wandel des Zamenhofbildes. <http://www.esperantoland.org/zamenhof-omago/>
2017. Warum wurde Esperanto verfolgt? Ein Interview mit Ulrich Lins. *Esperanto aktuell* 33/4: 23-24. – Intervjuinto: Wolfgang Schwanzer.
2017. Die Esperanto-Sammlung der Staatsbibliothek zu Berlin. *Bibliotheksmagazin* 12/35. 82-88.
2017. Memorante pri vojpretiga vojaĝo. *Rusia Esperanto-Gazeto* 100/3: 8-11. – Pri vojaĝo al Jugoslavio, Bulgario kaj Hungario en oktobro 1964.
2017. Brila disĉiplo de Miyamoto Masao. *La Movado*, n-ro 800: 12. – Pri Mine Yoshitaka (1941–2017).
- 2019 (aperonta). Rudolf Carnap als Esperantist. En Christian Damböck k.a., ed. *Logical Empiricism, Life Reform, and the German Youth Movement / Logischer Empirismus, Lebensreform und die deutsche Jugendbewegung*. Dordrecht: Springer.

Recenzoj

1965. Miyamoto Masao & Nakamura Tazuo, red. *Japana kvodlibeto*, 1965. *Germana Esperanto-Revuo* 18/11: 119.
1965. Teodoro S. Švarc, *Maskerado ĉirkaŭ la morto*, 1965. *Germana Esperanto-Revuo* 18/12: 130.
1966. Miyamoto Masao & Isiguro Teruhiko, red. *El japana literaturo*, 1965. *Germana Esperanto-Revuo* 19/6: 70.
1973. E. Drezen, *Analiza historio de Esperanto-movado*, represo 1972. *Esperanto* 66/6: 108.
1974. David Bergamini, *Japan's Imperial Conspiracy*, 1972. *Nachrichten der OAG*, Nr. 115: 69-75.
1975. Japanaj verkoj pri Esperanto. *Esperanto* 68/7-8: 131-132 (japane en *La Movado* 1975, n-ro 296: 9-10).
1976. E. Borsboom, *Vivo de Lanti*, 1976. *Esperanto* 69/12: 205.
1976. *Honore al ili. Memrolibro pri falintaj esperantistoj*, 1976. *Esperanto* 70/3: 53.
1977. Annelotte Piper, *Japans Weg von der Feudalgesellschaft zum Industriestaat*, 1976. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 7. Juni.

1980. Teo Jung, *Ĉiu ĉiun*, 1979. *Esperanto* 73/4: 74.
1981. *Enciklopedio de Esperanto*, represo 1979. *Hungara Vivo* 1981, n-ro 2: 78.
1984. Dietrich Krusche, *Japan, konkrete Fremde*, 1983. *DAAD Letter*, Nr. 1: VII.
1984. Karlo Ŝtajner, *7.000 tagoj en Siberio*, 1983. *Esperanto* 77/4: 73.
1987. Johano Strasser, *Der Klang der Fanfare*, 1987. *Monato* 8/5: 20-21.
1988. Sebastian Haffner, *Von Bismarck zu Hitler*, 1987. *DAAD Letter*, Nr. 2: III.
1989. Hermann Glaser, *Kulturgeschichte der Bundesrepublik Deutschland*, 1985-1989. *DAAD Letter*, Nr. 3: III-IV.
1990. Lothar Gall, *Bürgertum in Deutschland*, 1989. *DAAD Letter*, Nr. 1: IV-V.
1991. Alexander Demandt k.a., *Deutschlands Grenzen in der Geschichte*, 1990. *DAAD Letter*, Nr. 1: IV-V.
1991. Peter Coulmas, *Weltbürger*, 1990. *DAAD Letter*, Nr. 2: IV-V.
1991. Wolfgang Benz, *Das Exil der kleinen Leute*, 1991. *DAAD Letter*, Nr. 4: III-IV.
1992. Paul Noack, *Deutschland, deine Intellektuellen*, 1991. *DAAD Letter*, Nr. 1: V-VI.
1992. Michael Rohrwasser, *Der Stalinismus und die Renegaten*, 1991. *DAAD Letter*, Nr. 2: II-III.
1993. Mikaelo Bronŝtejn, *Legendoj pri SEJM*, 1992. *Moskva Gazeto*, n-ro 4: 17-18.
1993. Ĉerpo el la homarana tradicio. *Esperanto* 86/12: 214. – Pri tri verkoj de Spomenka Ŝtimec.
1993. Walter H. Pehle & Peter Sillem, *Wissenschaft im geteilten Deutschland*, 1992. *DAAD Letter*, Nr. 4: IV-V.
1994. Aleida Assmann, *Arbeit am nationalen Gedächtnis*, 1993. *DAAD Letter*, Nr. 2: IV-V.
1994. Armin Mitter & Stefan Wolle, *Untergang auf Raten*, 1993. *DAAD Letter*, Nr. 3: V.
1994. Aleksandr Saĥarov, *Rememoroj de centprocenta esperantisto*, 1993. *Moskva Gazeto*, n-ro 6: 15-16.
1996. Miyake Eizi, *Studo pri la proleta Esperanto-movado en Japanio*, 1995. *Riveroj*, n-ro 12: 26-29.
1996. Ino Kolbe, *Zur Geschichte des Deutschen Arbeiter-Esperanto-Bundes in Leipzig (Westsachsen)*, 1996. *Internationale wissenschaftliche Korrespondenz zur Geschichte der deutschen Arbeiterbewegung*, n-ro 4: 571-572 (ankaŭ en *Esperanto aktuell* 15/3: 15).
1996. Kuboi Norio, *Historio de Japanio kaj Koreio*, 1995. *Esperanto* 89/7-8: 134.
1997. Norbert Frei, *Vergangenheitspolitik*, 1996. *DAAD Letter*, Nr. 1: III.
1997. Gerd Langguth, *Die Intellektuellen und die nationale Frage*, 1997. *DAAD Letter*, Nr. 3: V-VI.
1999. Gerd Koenen, *Die Utopie der Säuberung*, 1998. *DAAD Letter*, Nr. 1: V.
2001. Tivadar Soros, *Maskerado ĉirkaŭ la morto*, dua eldono, 2001; Nina Langlet, *Kaoso en Budapeŝto*, 2001. *Esperanto* 94/10: 173.
2003. Lee Cheong-Yeong k.a., *Esperanto en la 21a jarcento*, 2001. *Language Problems and Language Planning* 27/2: 200-202.
2003. Gotelind Müller, *China, Kropotkin und der Anarchismus*, 2001. *La Revuo Orienta* 84/11: 422-425 (iom ampleksigite en *Sennacieca Revuo*, 2004, n-ro 132: 40-42).
2004. Roman Dobrzyński, *La Zamenhof-strato*, 2003. *Esperanto* 97/3: 64-65 (iom ampleksigite en *Pola Esperantisto*, 2004, n-ro 2: 28-30).

2004. Hans-Peter Schwarz, *Anmerkungen zu Adenauer*, 2004. *DAAD Letter* 24/3, Beilage: 6.
2005. Detlev Blanke, *Esperanto kaj socialismo?*, 2004. *Esperanto* 98/10: 208.
2006. Ed Borsboom, *Vivo de Andreo Cseh*, 2003. *Monato* 27/8-9: 29.
2006. Edgar Wolfrum, *Die geglückte Demokratie*, 2006. *DAAD Letter* 26/3, Beilage: 6-7.
2009. *Historio por malfermi estontecon. Moderna historio de Ĉinio, Japanio kaj Koreio*, 2007. En Kim Uson k.a., red. *Lee Chong-Yeong gvidanto nia*. Seoul: Korea Esperanto-Asocio. 153-156.
2011. Torsten Bendias, *Die Esperanto-Jugend in der DDR*, 2011. *Esperanto aktuell* 30/6: 22-23.
2011. Andreas Künzli, L.L. *Zamenhof (1859–1917). Esperanto, Hillelismus (Homaranismus) und die jüdische Frage in Ost- und Westeuropa*, 2010. *Language Problems and Language Planning* 35/2: 190-192.
2014. Shibata Iwao k.a., *Biografia leksikono de la Esperanto-movado en Japanio*, 2013. *La Gazeto* 29/4: 18-19; germane en *Esperanto-aktuell* 33/3: 22.
2015. Hans-Joachim Bieber, *SS und Samurai. Deutsch-japanische Kulturbeziehungen 1933-1945*, 2014. *OAG-Notizen* (Tokyo), Nr. 10. 52-57.
2015. Miguel Fernández, komp. *Memorindaj anarkiistoj kaj anarkiisma esperantismo*, 2014. *Beletra Almanako* 9/24: 117-118.
2017. Amri Wandel, red. *Josef Ŝemer (1950-2012)*, 2016. *Esperanto* 110/7-8: 158.
2018. Mikaelo Bronŝtejn, *Sortoj frakasitaj*, 2017. *Esperanto* 111/6: ...

Redakto / editorado

- 1964-1968. Junulara parto de *Germana Esperanto-Revuo*.
- 1967-1968. *Okcidentgermana Revuo* (Limburg/Lahn).
- 1970-1974. *Kontakto*. Kun Simo Milojević kaj aliaj.
1971. Klarigoj por la represo de "Laŭ mia ... ridpunkto". En Raymond Schwartz, *...kun siaspeca spico!* La Laguna: J. Régulo. 99-202.
1974. Ivo Lapenna, ĉefred., *Esperanto en perspektivo. Faktoj kaj analizoj pri la internacia lingvo*. London & Rotterdam: CED. xxxi+844pp.
- 1974–1977. *Novajletero por Interlingvistoj*. 4 n-roj.
1976. E. Spiridoviĉ, *Genia lingvisto venkita de etburĝeco. Fundamentaj momentoj en la lingva teorio de Zamenhof*. Kioto: l'omnibuso. 27pp.
1977. Arnulf Baring & Sase Masamori, ed., *Zwei zaghafte Riesen? Deutschland und Japan seit 1945*, Stuttgart & Zürich: Belser (kunredakto kun Manfred Görtemaker). 698pp.

Enhavtabelo: Pri Esperantaj vortoj - kun humuro kaj serioze.

Enhavtabelo. Aleksandro S. Melnikov, *Pri Esperantaj vortoj - kun humuro kaj serioze*. Rostov-na-Donu: eldonejo Mini-Tajp, 2018, 208 p., ilustr.

Sigloj, signoj kaj mallongigoj uzataj en la libro; ĝeneralaĵoj

1. La genezo (apermaniero) de la Esperanta leksiko:

Neevitebla tedaĵo: uzotaj ĝeneralaj principoj kaj termin-difino, ĉar sensencas diskuto, se ĉi-kampe mankas agordo

1.1. De kie vi venis, kiel transformiĝis kaj kiomas vi, Eaj vortoj?

Interludo: Fier-aĵo aŭ fi-eraĵo?

Embusko 1. “Separatistaj kaj unuiĝaj inklinoj” de la vortoj

Embusko 2. Ĉu simili ebrulon?

Proceduro 1. Kiel fariĝi kalva

Proceduro 2. Al starto – prepariĝu – ek!

Proceduro 3. En Sporta Arbitracia Kortumo (SAK):

Ĉu unu plus unu estas...unu?

“Orgio de demokratio”?

Severa vintro – severaj kriterioj?

Liliputo inter mamutoj? Pri la lingvaj korpusoj kaj vortaroj de Esperanto

1.1.1. Fontoj cifere

1.1.2. Ni kreas planlingvon. Kie ĉerpi radikojn?

aŭ Kial malmultas orientaj radikoj en Esperanto?

Nodo 1: lingvo – lingvoportanto – vivkondiĉoj – lingva mondbildo – distingivo kaj distingendo en lingvo

Nodo 2: vortara signifo – metaforeco – metonimieco – vortokombineco – idiomeco – konotacioj kaj asocioj

Interludo: Por fariĝi Bond, James Bond...aŭ

Ĉu vi povas trompi... tromp-detektilon?

Nodo 3: kampoj, sed ne agrikulturaj: loko de leksemo inter la aliaj

Zamenhof – diskriminaciinto de la orientanoj?

Ĉu eblas “pliorientecigi” Eon?

1.1.3. Formo de pruntataj vortoj / radikoj – kiuj problemoj?

1.1.4. Ni estas Esperantaj – ni estas unikaj (?): signifo, formo, ĉuobeo al la universalaj lingvaj fenomenoj

2. Klasoj de la Esperantaj vortoj

2.1. “Aŭtoktonaj” Esperantaj vortoj kaj “barbarismoj”

2.2. Propraj kaj komunaj nomoj

Interludo: Estetu Sherlock Holmes – komentu homan nomon...

2.2.1. Disk/puto(j) pri propraj nomoj en Esperanto

2.2.2. Disk/puto(j) pri komunaj nomoj

2.2.2.1. Disk/puto(j) pri neologismoj

2.2.2.2. Patro – ĉu li, ŝi aŭ...? (kontraŭseksismo en Esperanto)

2.3. Sinonimoj kaj antonimoj

2.3.1. Sinonimoj

2.3.2. Antonimoj

2.4. Paronimoj.

2.5. Polisemiaj vortoj kaj homonimoj

2.5.1. Fonetikaj homonimoj (homofonoj)

2.5.2. Grafikaj homonimoj (homografoj)

2.5.3. Plenaj homonimoj

2.6. Terminoj en Esperanto

2.7. Porokaza kaj idiosstila leksiko

2.8. Arkaika leksiko, leksikaj novismoj kaj neologismoj

2.9. Pri “ege esprimivaj” rimedoj de Eo, aŭ Tabua, eŭfemisma, blasfema / insulta / ofenda / obscena leksiko

3. Kulturaj kaj estetikaj aspektoj de la E-leksiko

3.1. Konotacioj kaj asocioj

3.2. Esperantonimoj aŭ kulturŝarĝitaj vortoj (lingvokulturetoj / vortoj kun kultura ingredienco).

3.2.1. Esperantonimoj – produkto de la esperantistara kvingeneracia agado

4. Frazeologiaĵoj kaj kliŝoj

4.1. Flugilhavaj vortoj kaj aliaj parolkliŝoj specifaj nur al la E-kulturo: genezo kaj apliko en Esperant-lingvaj tekstoj

5. Suplemento. Leksikaj novismoj kaj neologismoj: anatemi aŭ odi?

6. Citita kaj referencita literaturo

Eldonas Ipl: Esperantic Studies Foundation (ESF) kaj Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED) ĉe Universala Esperanto-Asocio (UEA), Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. www.esperantic.org. ISSN 1385-2191. Ĉi tiun numeron redaktis: Humphrey Tonkin, Yevgeniya (Ĵenja) Amis kaj Angela Tellier. Redakcio (kontribuoj, ricevado de la bulteno, k.s.): ipi@esperantic.org. Kunlaborantoj el ĉiuj mondaj regionoj estas bonvenaj.